

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ “ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР”

**ФАКУЛТЕТ “МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И АДМИНИСТРАЦИЯ”
КАТЕДРА “АДМИНИСТРАЦИЯ, УПРАВЛЕНИЕ И ПОЛИТИЧЕСКИ НАУКИ”**

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р ИВАН ВЕЛИЧКОВ ИВАНОВ
преподавател в Европейски политехнически университет и ръководител на катедра
“Икономика, мениджмънт и администрация” – гр. Перник,
както и в качеството му на член от Научното жури съгласно Заповед на Ректора на
ВСУ “Черноризец Храбър”

по дисертационния труд
на ДАНИЕЛ ШИБОВСКИ – докторант на самостоятелна подготовка

на тема: „ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ДАНЪЧНОТО
ОБЛАГАНЕ НА НЕДВИЖИМИТЕ ИМОТИ. ИЗСЛЕДВАНЕ НА СЛУЧАЯ ПО ПРИМЕРА
НА ПОЛША.“

представен за придобиване на
образователна и научна степен „Доктор”
по Професионално направление 3.7. „Администрация и управление”
и Докторска програма “Икономика и управление (индустрия)”

Научен ръководител: проф. д. и.н. Йоанна Рогожинска-Митрут

Варна, 2017 г.

Становището за дисертационния труд на тема „Икономически и социални последици от данъчното облагане на недвижимите имоти. Изследване на случая по примера на Полша“ е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Вътрешните правила за развитие на академичния състав във ВСУ „Черноризец Храбър“. За изготвяне на становището са представени Дисертационният труд в обем от 231 стр., Автореферат в обем от 39 страници и публикации на докторанта по темата на дисертационното изследване. Представената документация е достатъчна по обем и съдържание.

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Дисертационният труд, представен от докторанта на тема „Икономически и социални последици от данъчното облагане на недвижимите имоти. Изследване на случая по примера на Полша“ е много сериозна стъпка в една специфична, но с изключително значение социална и икономическа област, към която обяснимо се е насочило и с перспектива научното познание. Този труд разкрива теоретико-методическите постановки за същността и състоянието на проблема в процеса на неговото реализиране и развитие. Именно това обуславя неговата актуалност и значимост, както и съотносимостта му към Европейските и международните ценности и стандарти, към българския опит и традиции.

Наистина много смелост и отговорност е необходима сега да се захванеш с изследване, анализ и оценка на икономическите и социални последици от данъчното облагане на недвижимите имоти. Сложна, национална и европейска е ситуацията в това направление. Правилно докторантът твърди, че „относно икономическите реформи в Полша обществото е сравнително слабо информирано за необходимостта от промяна на местните данъци и такси“.

Много правилно и точно той още с първите редове на разработката и с девет конкретни аргумента във въведението на Автореферата извежда и посочва съвременните реалности и тенденции, свързани с въвеждането на реформа на системата за данъчно облагане на недвижими имоти в този изключително забързан свят. И у нас 7 месеца след влизане в сила на законовата възможност удостоверенията за данъчни задължения да се предоставят бързо и лесно по служебен път, граждани и фирми продължават да се редят на опашки пред данъчните служби. От НАП годишно издават близо 400 000 данъчни удостоверения, а само над 170 000 удостоверения за дължими данъци ще могат да се издават автоматизирано.

Изследване, анализ, оценка и конкретни препоръки за подобряване на този процес и дейност са безспорно необходими и сега правилно докторантът Даниел Шибовски е избрал за разработка този проблем. Основното съдържание на неговия дисертационен труд напълно съответства на формулираната тема. Тук

специално трябва да се подчертае и компетентността на докторанта в научната област. Той е навлязъл дълбоко в проблемите като сполучливо съчетава теоретичните знания с практическите положения и тяхното значение в дейността на страните от ЕС за успех и просперитет при интелигентното устойчиво развитие. За задълбоченото и изчерпателно изясняване на избраната тема много спомага стройният план на изследването, като се следва логическата последователност на цел, задачи, ограничения, допускания, предмет, подход и методи на изследване. Положително трябва да се оценят изследователската и практико-приложните цели с конкретизираните научно-изследователски задачи на изследването.

2. Оценка на научните резултати и приноси на дисертационния труд

Представеният за защита дисертационен труд е удачно структуриран с много добър език, стил и логика на изложението. В него с логическа последователност се изследват същностни, методически, управленски, икономически и административно-организационни аспекти на разглежданата тематика. Най-напред и преди конкретната оценка е необходимо и полезно да се изтъкнат няколко общи характеристики на дисертационния труд:

◆ **първо** – той е посветен на една много актуална и особено полезна за наукознанието и практиката тема, което подчертано я определя като съвременна и много полезна за днешния и перспективна за утрешния ден. Актуалността и значимостта на дисертационния труд докторантът мотивира с коментар на четирите концепции за реформа на местното данъчно облагане;

◆ **второ** – изследването на актуалните и процедурни аспекти в разглежданата проблематика е научно обосновано, извеждат и се аргументират интересни и оригинални тези;

◆ **трето** – много добро е познаването на предметната област, която е в рамките на научната специалност. Към обема на дисертацията от 231 страници основен текст трябва да се добавят 17 таблици. Използваната богата литература включва 126 научни публикации на български език, полски, английски и руски езици. Всички тези помощни, справочни, информационно-аналитични материали и документи са много добре използвани при обосноваване тезите на автора в представения дисертационен труд. С добра научна осведоменост той познава, цитира, анализира, оценява позициите на използваните автори, което прави с уважение и научна добросъвестност;

◆ **четвърто** – методиката и методологията на изследването са правилни и много добри, теоретичните обобщения се правят на основата на проведените проучвания

и апробации, които подробно се описват и оценяват. Приложен е и критичен анализ на събраната фактологическа информация и конкретни резултати;

◆ **пето** – дисертацията има сериозна практико-приложна стойност, особено с разработките в Трети и Четвърти раздел. Трудът е самостоятелно научно-приложно изследване, а докторантът е направил и шест сериозни научни публикации по темата. Като цяло, разработката се характеризира с логичност на изложението и относителна задълбоченост на направените изследвания и изводите от тях. Успешен е опитът на дисертантът за решаване на поставените във въведението основна и допълнителна цел и задачи. Затова може да се твърди, че целите на дисертационното изследване са постигнати. Заявената основна теза е доказана. Извършените конкретни теоретични и приложни изследвания доказват изявените от докторанта подтези. Така дисертационният труд има не само теоретична, но и много полезна практико-приложна насоченост. Резултатите от него се съпровождат с авторови идеи, мнения и предложения, направени на базата на обобщените изводи и заключения към всеки лаздел. **Могат да се посочат в становището още много „суперлативи“ за качествата на перфектната дисертация.**

Получените научни резултати в дисертационния труд ми дават сериозни основания да подкрепя посочените от кандидата претенции за пет приноси, които определям основно като научни и научно-приложни. Приемам тяхното формулиране и подреждане в дисертацията и в автореферата. Специално искам да подчертая, че напълно приемам формулираните самостоятелни определения на посочените понятия. С всичко изложено дотук искам да подчертая, че са спазени и осъществени всички изисквания на Закона за научните степени и звания.

3. Критични бележки

Допуснати са и някои слабости и грешки, които не могат да не бъдат посочени тук:

◆ в такава научна разработка не е точно да се твърди, че „Обектът на изследване е анализът на тенденциите...“;

◆ спорно е, че предмет на изследването е правната рамка на обща оценка на недвижимите имоти;

◆ в разработката можеше и трябваше да се отдели повече внимание на социалните последици, а не изцяло на икономическите от данъчното облагане на недвижимите имоти. Социалните последици следваше да намерят място и при формулировката на приносите.

Тези само маркирани с препоръчителен тон критични бележки не обезценяват получените в дисертационния труд резултати.

4. Заключение

Предложената дисертация от Даниел Шибовски на тема „Икономически и социални последици от данъчното облагане на недвижимите имоти. Изследване на случая по примера на Полша“ е задълбочен, завършен научен труд със значителни научни и научно-приложни приноси и в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ на

Закона за развитие на академичния състав на Република България. Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

5. Оценка на дисертационния труд

Като отчитам качествата на дисертационния труд и постигнатите в него резултати, давам положителна оценка и предлагам на научното жури да даде на Даниел Шибовски **образователната и научна степен „Доктор“ по професионално направление 3.7. „Администрация и управление“**.

Гр. Варна, 06.06.2017 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

(проф. д-р Иван Величков)